

Werkgroep Geschiedenis

De Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas bestaat al ruim tien jaar. Maar gelukkig hebben ook al lang daarvóór inwoners zich verdiept in de oude foto's en verhalen van ons dorp. Het meest bekend is de verzameling van Cornelis (Knilles) van de Wert, die als postkantoorhouder en secretaris van de (toen nog) bejaardenvereniging EDO veel informatie wist los te krijgen van oude inwoners. Zijn plakboeken, die hij per jaar samenstelde, vormen nog steeds de basis van ons archief.

Maar nadat er in januari 1979 een begin was gemaakt met de maandelijkse uitgave van een eigen blad voor Alphen (de UNION), kwam er in april 1980 een verzoek in dit blad aan alle inwoners om materiaal aan te leveren dat gefotografeerd kan worden voor een diatheek, die in het dorpshuis De Hucht bewaard zou worden. Daarvoor werden oude ansichtkaarten, foto's, bidprentjes en krantenartikelen gevraagd. Een aantal vrijwilligers ging daarvoor huis aan huis op bezoek en dat leverde ruim 600 dia's op! In de jaren daarna zijn deze een aantal keren vertoond en de informatie over deze plaatjes is in een schrift geschreven. Na omzwervingen zijn deze spullen nu ook bij WHAM. De dia's zijn gescand en de informatie wordt goed bewaard.

In dat zelfde jaar werd er op de Mariënhof een werkgroep geschiedenis samengesteld. Dit had te maken met het tienjarig bestaan van deze school. Drie leerkrachten van de school, aangevuld met vier ouders van leerlingen, kwamen regelmatig bij elkaar en gingen ook al in archieven op zoek om door te dringen in enkele eeuwen onderwijsgeschiedenis. Het resultaat was een project wat drie maanden op school aan de orde was. Het werd afgesloten met een druk bezochte tentoonstelling in de school op 14 februari 1981.

In de goed bewaarde notulen van deze werkgroep zien we dat men de smaak goed te pakken had gekregen. Er werd al meteen melding gemaakt van een vervolg op dit project wat te maken had met de kerk, die in 1983 ging vieren dat de restauratie 50 jaar geleden werd voltooid. Ook hierbij werden alle registers opengetrokken. De RK kerk, maar ook de NH kerk, waar veel inwoners nog nooit de binnenkant van bekeken hadden, waren te bezichtigen. De kerktoeren was met steigerwerk aan de binnenkant tot in de nok toegankelijk gemaakt en voor het eerst was ook de historische onderkerk met licht en uitleg te bezoeken. Voor deze rondgang werd een speciaal boekje gemaakt. Tussen de kerkbanken waren bezienswaardigheden en foto's uitgesteld die een beeld gaven van het "Rijke Roomsche Leven".

Men had nog veel meer plannen. Zo was er aandacht voor de molen, die toen net weer gerestaureerd werd en ook werd al gesproken met mensen over de waterhuishouding en oude, verdwenen beroepen.

Deze werkgroep heeft met hun studies een prachtige basis gelegd voor het historisch documentatiecentrum van Alphen. De drie leerkrachten in deze werkgroep waren Theo van Welie, Coen van Wichen en Gerard Hofman. Als ouders werkten mee Geert Janssen, Willy Sas, Zus de Leeuw en Johan van Dijk. Zus en Johan zijn helaas onlangs overleden, waardoor wij hun mondelinge toelichting moeten missen. Dankzij hun familieleden kunnen we wel voor Alphen blijven bewaren waar zij zoveel tijd en energie aan gegeven hebben.

Verkiezingsperikelen

Het krantenbericht op de pagina hiernaast komt uit de Maas en Waler van 17 juli 1915. Het verraadt dat de verkiezingen ook ruim honderd jaar geleden al voor opwinding zorgden bij de samenstelling van de gemeenteraad. Johannes Maria Michaël Story (29-09-1884 – 23-08-1951) is de jongeling die hier net in de Raad gekozen is. Op deze foto is hij afgebeeld zoals hij te zien was op een groepsfoto van 1942 van de Bijenbond in Alphen.

Appeltern. Ook in onze gemeente is de Godsvrede, d.i. laten gelijk het was, gestoord in zake de verkiezing van den Gemeenteraad. Een jeugdige nieuwe candidaat deed zich op te Alphen en wilde ook wel eens zijn wijsheid ten beste geven onder de vroede vaders. En hij is geslaagd. Wel een bewijs dat hij in hooge achting en verwachting staat onder zijn kiezers aldaar. Kwade tongen zeggen, dat tractatie en colportage ook nuttig gewerkt hebben. Het gevolg is, dat er herstemming moet plaats hebben tusschen twee leden, die reeds jaren zitting hebben, en dus een van beide uitvalt. De grijsheid en de wijsheid wijken uit voor de prille en onervaren jeugd. Het gevolg zou ook nog kunnen zijn, dat de evenredige vertegenwoordiging te loor gaat en dat Alphen met het leeuwendeel gaat strijken, en hiermede zou de Godsvrede niet alleen gestoord, doch voor langen tijd gebroken zijn. Dit kan Appeltern, Altforst en Maasbommel nog voorkomen.

Maasbommel. Bij de verkiezing voor vier leden van den raad der gemeente Appeltern werden uitgebracht 290 geldige stemmen, volstrekte meerderheid 146.

Te Appeltern verkregen: Mollenberg 18, van Os 41, Poelmans 41, Story 23, v. Wijchen 8; te Altforst resp. 2, 24, 33, 29, 26; te Maasbommel 30, 83, 51, 57, 41; te Alphen 104, 24, 15, 73, 68.

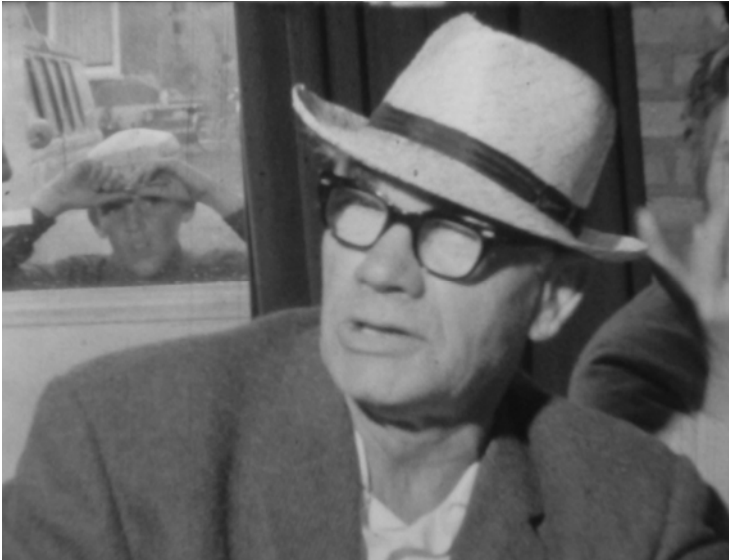
Gekozen zijn de heeren Mollenberg, Alphen, van Os, Maasbommel, Story, Alphen. Herstemd moet worden over Poelmans te Altforst en v. Wichen te Alphen.

Als burgemeester van de gemeente was net tevoren benoemd de Alphenaar Petrus Gerardus de Leeuw (31-07-1853 - 22-03-1919). Dit had tot gevolg dat zijn broer Johannes Theodorus de Leeuw moest stoppen als wethouder. Met de verkiezing van Story vreesde men voor een groot overwicht voor Alphen in de Raad, met ook als raadsleden Mollenberg en Van Wichen.

Het kiesrecht was in deze tijd alleen nog maar voor degenen die ook belasting moesten betalen. Pas in 1917 kwam het kiesrecht voor alle mannen vanaf 25 jaar, twee jaar later ook voor de vrouwen.

Om de twee jaar trad een derde deel van de gemeenteraad af en kon herkozen worden. De minimum leeftijd voor een raadslid was 30 jaar. Het aantal raadsleden was afhankelijk van de grootte van de gemeente. De gemeente Appeltern had elf raadsleden.

Zoekplaatje Feestende man met hoed

Opnieuw een plaatje uit de film die vijftig jaar geleden in Alphen werd opgenomen. Aan het einde van deze film is een feestje te zien in het parochiehuis, waarschijnlijk van EDO. Deze meneer is op dit feestje duidelijk een gangmaker, maar helaas hebben wij

nog niet kunnen achterhalen wie hij is. Wie helpt ons op weg met een naam? Misschien kan iemand ons ook nog de naam vertellen van het jongetje dat op de achtergrond door het raam naar binnen gluurt.

Oplossing zoekplaatje Gemeentewerkers?

Van twee kanten kregen wij informatie over de beide mannen in werkkleding, die op de hoek van de Kerkstraat en de Greffelingsestraat aan het werk waren. Volgens de informatie van Mart van Lent zijn het haar ooms Janus Ceelen en Janus van Os die allebei in Maasbommel woonden en inderdaad werkzaam zijn bij Gemeentewerken. Ook Henk Peters en zijn zus Cor, beide voormalige bewoners van Maasbommel, gaven ons deze informatie, waarvoor onze hartelijke dank.

Stichting Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas

p/a Greffelingsestraat 23
6626 AN ALPHEN (Gld)

Elke donderdagavond in de Edohof
van 20.00 tot 22.00 uur

RegioBank NL45RBRB0918497752
KvK nr. 11069033

| Peer Witzel

| Ben van Dijk

| Adrie van Hoogstraten

| Johan de Jong

tel. 56 2195

tel. 56 1942

tel. 56 2425

tel. 56 1557

| email: wham@alphenaandemaas.com

| www.alphenaandemaas.com